

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 11C/309/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812212352
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8812212352.9

Rozhodnutie

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v právnej veci žalobkyne: O. C., A.. XX.XX.XXXX, W. D. XXXX/X, M. zastúpenej: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, AK ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne: Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, Petzwalova 12, Nitra, IČO: 42 205 735 zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, AK ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému: Pohotovosť, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598 zastúpená JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou, AK Slnecná 765/3, Malinovo o ochranu spotrebiteľa , t a k t o

rozhodol:

U r č u j e, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.09.2010 uzavretá medzi žalovaným a žalobkyňou je n e p l a t n á .

Určuje, že poplatok v časti nákladov na vypracovanie a uzavretie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je n e p r i j a t e ľ n ý .

O trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala určenia, že úverová zmluva č. XXXXXXXXXX je neplatná, určenia že poplatok v časti nákladov na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľný. V prípade nevyhovenia sa domáhali alternatívneho petitu a to určenia, že úver podľa úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX je bezúročný a bez poplatkov a určenia, že poplatok v časti nákladov na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľný ako aj nahradenia trov konania. Svoj návrh odôvodnila tým, že so žalovaným uzavrela z dôvodu finančnej tiesne dňa 21.09.2011 zmluvu o úvere 350 eur za poplatok 322 eur na 12 mesiacov. Poplatok predstavuje 87,19 ročne. Uviedla, že už na prvý pohľad ide o veľmi úžernícky poplatok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Na stránke Ministerstva spravodlivosti SR sa nachádza rozhodnutie nemeckého súdu o tom, že administratívny poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy je neprijateľný. Poukázal na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe (Oberlandesgericht Karlsruhe) z 3. mája 2010 č. k. AZ 17 U 192/2010. „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene. Poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru bol bankou stanovený vo výške 2 % z výšky úveru, najmenej však 50 eur paušálne. Banka sledovala podľa vlastných vyjadrení v podstate úhradu úsilia vynaloženého pri spracovaní údajov v predzmluvnej fáze, túto obranu však súd odmietol a vyhodnotil jej konanie vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Spotrebiteľ nenavštívi banku z dôvodu poradenstva v otázke konkrétnej úrokovej sadzby alebo rady, či si na základe vlastnej finančnej situácie môže dovoliť úver, ale výhradne s cieľom zistiť, či a za akých mesačných splátok je banka vôbec ochotná mu ním požadovaný úver poskytnúť. Preverenie úverovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka

odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru vyšší krajský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok, bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie. Aj z tohto dôvodu je zmluvná podmienka stanovujúca povinnosť platiť poplatok za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru neprijateľná a voči spotrebiteľom neúčinná. Vyšší krajský súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa (bod 34. rozsudku). Uviedla, že takýto poplatok predstavuje 2/3-iny z predmetného poplatku t.j. 58,12%. Žalovaný neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok a preto je podľa § 53 ods. 1 OZ neprijateľný. Vyznačenie účelu úveru predstavuje nekalú obchodnú praktiku, pretože ona si takýto účel neželala, ale dileri majú takéto pokyny, aby sa dosiahlo obídenie zákona o spotrebiteľských úveroch. Mám naliehavý právny záujem na určení skutočnej výšky dlhu (1 MCdo 1/09). Neplatnosť právneho úkonu súvisí s úžernou cenou v zmysle judikatúry NS SR 5 Cdo 26/2011, 1 MCdo 1/09, NS ČR 21 Cdo 1484/04. Ochranu práv uplatňujeme eventuálne pre prípad, žeby súd neuznal neplatnosť právneho úkonu. Bezúročnosť vyplýva zo zákona 129/2010 Z. z. pre absenciu RPMN. Rozhodcovské konanie neuznáva, pretože si osobitne nevyjedнала takéto konanie a bola to takmer ultimatívna požiadavka žalovaného.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť v celom rozsahu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami Zmluvou zo dňa 21.09.2011, vyjadrením žalovaného zo dňa 13.12.2012 vrátane priloženej zmluvy dodatku k nej, rozhodcovskej zmluvy, dokladmi predloženými žalobkyňou na čl. 42-67, ktoré obsahujú zápisnice z rôznych pojednávaní, čestné prehlásenia rôznych osôb, rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie z 10.06.2011, č. SK/0068/99/2011, vyjadrením žalovaného zo dňa 15.10.2013 vrátane dodatku k zmluve a rozhodnutia Slovenskej obchodnej inšpekcie zo dňa 26.11.2012 č. P0355/01/2012, vyjadrením žalovaného zo dňa 17.02.2014, vyjadrením žalobkyne zo dňa 26.03.2014 vrátane rozhodnutia slovenskej obchodnej inšpekcie zo dňa 27.05.2013 č. SK/0755/99/2012, uznesením Ústavného súdu č. ÚS 1/2014, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. 5Co/219/2013, vylúchom účastníkov konania a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

Žalovaný ako spoločnosť a žalobkyňa ako klient uzavreli dňa 21.09.2011 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalobkyňi v sume 350 eur. Dlužník, žalovaná sa zaviazala zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 322,- eur t. j. celkom čiastku 672,- eur, ktorú sa zaviazala tento uhradiť v 12 tich mesačných splátkach splatných po 56- eur začínajúc dňom 24.10.2011 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Zmluva je datovaná dňom 21.09.2011 a je opatrená podpismi mandatára F. ako aj podpisom žalovanej ako dlžníka. Peniaze mala prevziať toho istého dňa.

Podľa bodu 11 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Z výpovede žalobkyne okrem iného vyplýva, že úver si brala za tým účelom, že išlo o rýchlu pôžičku. Neoverujú si to teda to, že koľko mala predtým iných pôžičiek. Bola označená za spoľahlivú, že úver brala tretíkrát. Na dotaz súdu či zmluvu, ktorá bola podpísaná dňa 21.09.2011 podľa textu či ju podpísala uviedla, že áno. Zmluvu podpísala. Bolo to narýchlo. Narýchlo sa jej pýtali či zarába, koľko zarába manžel, koľko detí, čo platí, aké inkaso a či pracuje aspoň mesiac. Na dotaz súdu, či celý text zmluvy pred jej podpisom čítala teda samotný text zmluvy vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sa nachádzajú na druhej strane zmluvy uviedla, že pred pracovníkom nič nečítala, pracovníčka jej len povedala, že tu a tam sa mám rýchlo podpísať.

Žalobkyňa na dotaz súdu či bola oboznámená s výškou poplatku za poskytnutie úveru pred podpísaním zmluvy uviedla že o tomto nehovorili, nič im nepovedali, len im povedali, že musí ísť na matriku overiť podpis. Žalobkyňa na dotaz súdu koľko z predmetnej zmluvy uhradila splátok uviedla, že uhradila päť ešte sedem ostáva. Na otázku súdu, aby sa vyjadrila aké predchádzajúce úvery mala u žalovaného uviedla, že u žalovaného má ešte jeden úver kde mesačná splátka predstavuje sumu 218,- eur. Ten ešte nie je splatený. Na dotaz súdu či mala u žalovaného iný úver, ktorý už splatila uviedla, že áno. U žalovaného je taký systém, že keď má niekto splatené posledné splátky automaticky následne je zvyk taký, že chodia ponuky na ďalší úver. Chodia listy, chodia smsky a takto to bolo aj v tomto prípade. Žalobkyňa ďalej k veci pokiaľ ide o žalovaného uviedla, zhruba pred piatimi rokmi mala u žalovaného taktiež úver, nemohla ho doplatiť. Začalo sa nejaké konanie ohľadom mediácie, kde musela zaplatiť 800,- eura a tie aj zaplatila aj napriek tomu jej dali ďalší úver. Žalobkyňa ďalej na dotaz súdu, či jej bol úver poskytnutý proti vôli, či využila možnosť, ktorú jej ponúkol žalovaný uviedla, že áno využila možnosť. Nebol úver poskytnutý proti jej vôli s tým, že keď brala úver pýtala sa, či nevedí, že mala predtým problémy. Bolo jej povedané, že to nevedí. Žalobkyňa na otázku svojho právneho zástupcu na aký účel bol poskytnutý tento úver u viedla, že preto lebo nestíhala platiť ďalšie úvery. Úver brala na splatenie predchádzajúcich úverov.

Z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.08.2014, č. 5Co/219/2013 vyplýva, že tento potvrdil prvostupňový rozsudok, ktorým súd prvého stupňa určil, že úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi účastníkom a spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o. pod č. XXXXXXXXXX zo dňa 8.12.2010 je neplatná. Ďalším výrokom určil, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 8.12.2010 č. zmluvy XXXXXXXXXX o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Krajský súd sa plne stotožnil s dôvodmi uvedenými súdom prvého stupňa.

Z vyjadrenia žalovaného okrem iného vyplýva, že poplatok za poskytnutie úveru nie je podľa neho neprimerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania, ako aj podnikateľské náklady sú rozdielne - vyššie oproti bankám. Žalobca vo svojej žalobe o ochranu spotrebiteľa uvádza, že poplatok za poskytnutie úveru je úžerný a táto skutočnosť je podľa neho zrejma už na prvý pohľad. Z toho logicky vyplýva, že žalobca si musel byť vedomý príslušného poplatku už pri samom podpise zmluvy. Pokiaľ ide o samotnú výšku príslušného poplatku, tento v čase uzatvorenia zmluvy o úvere žalobcovi vyhovoval, keďže nič voči jeho výške nenamietal, zmluvu o úvere uzatvoril a peňažné prostriedky od žalovaného prostredníctvom obchodného zástupcu prevzal. Teda bolo na dobrovoľnom rozhodnutí žalobcu či na dané podmienky úverovej zmluvy pristúpi alebo nie. Čo sa týka príslušného poplatku tento v 1/3 predstavuje úrok v zmysle § 502 ods. 1 Obch. zákonníka a v 2/3 náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou (bod 11 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Pokiaľ ide o výšku príslušného poplatku, tento je v zmluve o úvere dostatočne jasne uvedený, výrazne napísaný, je uvedený hneď pri sume poskytnutého úveru, teda žalobca musel vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia a mal okamžite pri podpísaní zmluvy o úvere vedomosť, aká je cena úveru. Predmetný poplatok nie je podľa názoru žalovaného v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. V ustanovení § 502 ods. 1 Obch. zákonníka sa uvádza, že od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Z uvedeného vyplýva, že na prvom mieste je teda výška úrokov, ktorú si strany dojednali v zmluve a až ak nie je výška úrokov v zmluve dohodnutá, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom ale na základe zákona. Žalovaný je zároveň toho názoru, že príslušný poplatok, ktorý v 2/3 predstavuje náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou nevyklučuje nárokovateľnosť splnenia tohto záväzku. Dojednanie takejto platby ako záväzku nad rámec podstatných náležitostí zmluvy o úvere zákonu neodporuje. K uvedenému je potrebné poukázať aj na aktuálny záver rozhodovacej praxe, podľa ktorého u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. Podľa Vrchného súdu v Prahe je u nebankových subjektov potrebné postupovať inak. V týchto prípadoch sú kedykoľvek poskytované pôžičky alebo úvery osobám, ktoré by pôžičku či úver od banky nedostali pre isté riziko spojené s osobou dlžníka. Je nutné vziať do úvahy, že v prípade týchto peňažných prostriedkov je požadované v porovnaní s bankami menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie, ako tomu býva u konzervatívnejších bánk, čo je ale vzhľadom na ich zameranie pochopiteľné. Preto je logické, že s ohľadom na výrazne vyššie podnikateľské riziko sú úroky požadované týmito

nebankovými veriteľmi tiež vyššie ako obvyklé bankové úroky. Pre zistenie obvyklého úroku pre tento typ pôžičky je nutné zistiť, aká výška úrokov bola požadovaná obdobnými podnikateľskými subjektmi v prípade zmlúv o krátkodobej pôžičke a úvere v určitom období. Ak by súd v konečnom dôsledku posúdil predmetnú zmluvu ako spotrebiteľskú, žalovaný poukazuje aj na str. 20 dôvodovej správy zákona o spotrebiteľských úveroch, kde sa uvádza modelový príklad výpočtu sankcií v spotrebiteľskej zmluve (ide o časť týkajúcu sa novely Obč. zákonníka), ktorý jasne počítá s existenciou 1%-ého poplatku za spracovanie zmluvy. Zdá sa teda, že dôvodová správa takýto poplatok pripúšťa, pričom v tejto súvislosti žalovaný poukazuje aj na použitie slovného spojenia v texte zákona akýchkoľvek poplatkov. Dôvodová správa však ide ešte ďalej, keď úrok a poplatok za spracovanie zmluvy označuje za odplatu za poskytnutie úveru. Môže teda ísť o cenu plnenia, ktorá nemôže byť neprijateľnou podmienkou v zmysle Obč. zákonníka (to platí aj v prípade, ak by síce nešlo o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ale išlo by o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle Obč. zákonníka). Na okraj si žalovaný dovoľuje poukázať aj na ust. Obch. zákonníka. Obchodný zákonník v prípade zmluvy o úvere okrem platenia samotných úrokov umožňuje aj dojednania tzv. poplatku za rezervovanie peňažných prostriedkov (v právnej terminológii ide o odplatu za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky dlžníkovi). Aj obchodný zákonník teda umožňuje vyberanie iných platieb ako len splátok úveru a úroku. Žalovaný zároveň vidí nepoužiteľnosť Rozhodnutia pri rozhodnutí v prejednávanej veci v tom, že ide o rozhodnutie cudzieho súdu na podklade cudzej právnej úpravy, a teda toto rozhodnutie nemôže byť záväzným pre rozhodovanie slovenských súdov. Z uvedeného teda vyplýva, že žaloba, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že poplatok v časti nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľný, nie je dôvodná, nakoľko žalovaný poukazuje na skutočnosti nasvedčujúce tomu, že výška poplatku uvedená v zmluve o úvere nie je v rozpore s platnými právnymi predpismi alebo v rozpore s dobrými mravmi. Ide o štandardnú zmluvu vyhotovenú žalovaným, kde je presne uvedená výška poskytovaného úveru a osobitne uvedená výška príslušného poplatku. Obsah zmluvy o úvere si mal žalobca možnosť preštudovať a slobodne sa rozhodnúť, či podmienky, t. j. aj výšku príslušného poplatku, uvedené v zmluve bude akceptovať a zmluvu podpíše, alebo nie. Žalovaný je názoru, že nie je možné zbaviť sa zodpovednosti za vlastné (slobodné a vážne) konanie (bez nátlaku a tiesne), len preto, že žalobca si svoj právny úkon dodatočne premyslel a rozmyslel. Zmluvu o úvere uzavretú medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom, nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Žalovaný ako veriteľ uzatvoril so žalobcom ako dlžníkom zmluvu o úvere, pričom žalobca prehlásil, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania. Predmetnú zmluvu uzatvoril žalovaný so žalobcom na základe žiadosti žalobcu. Žalovaný žalobcu riadne oboznámil so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, pričom žalobca pri podpise zmluvy o úvere prehlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom tejto zmluvy a súhlasí so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdil prevzatie zmluvy vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, t. j. sú vytlačené na zadnej strane každého rovnopisu zmluvy o úvere. Žalobca bol pritom riadne oboznámený so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru už v čase spisovania žiadosti o úver, čo potvrdil vlastnoručným podpisom na zmluve o úvere. Zároveň žalovaný žalobcu riadne oboznámil aj s výškou poplatku za poskytnutie úveru, ktorého výška je v zmluve o úvere dostatočne jasne uvedená, výrazne napísaná, je uvedená hneď pri sume poskytnutého úveru, teda žalobca musel vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia. Žalobcom predložená zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko žalobca vstúpil do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon zamestnania, a teda nie na svoju súkromnú potrebu. Podľa ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch (platný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere) „spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania“. Žalobcovi však bol úver poskytnutý na účely zamestnania, t. j. nie je spotrebiteľom podľa tohto zákona. Vzhľadom na uvedené nie je možné uvedenú zmluvu o úvere posudzovať ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a aj preto je žalovaný toho názoru, že zmluva o úvere nemusela obsahovať údaj o RPMN a teda žalobca má nárok nie len na vrátenie úveru, ale aj príslušného poplatku za poskytnutie úveru. V zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Žalobca v zmluve o úvere výslovne prehlásil a svoje vyhlásenie potvrdil osobitne svojím podpisom, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania. Zmluva o úvere umožňuje aj iný obsah vyhlásenia v podobe poskytnutia úveru na účel povolania, podnikania alebo iného účelu, takže žalobca mal na výber z viacerých možností. V zmluve

o úvere a Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru žalobca zároveň vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy a že nemá k nej žiadne výhrady a zaväzuje sa ju dodržiavať. Žalobca tiež prehlásil, že informácie, ktoré poskytol žalovanému pred uzavretím zmluvy, sú pravdivé. Žalobca tiež vyhlásil, že zmluvu uzatvoril slobode, vážne, zrozumiteľne a nie v tiesni, ani za nápadne nevýhodných podmienok, čo potvrdzuje svojím podpisom. Žalobca vyhlásil, že akékoľvek jeho tvrdenie v budúcnosti o tom, že nebol oboznámený s podmienkami zmluvy, bude na jeho ťarchu a nebude považované za právne relevantné. Žalovaný teda preukázal samotnou zmluvou o úvere, že finančné prostriedky boli žalobcovi poskytnuté na výkon zamestnania, nakoľko sám žalobca prehlásenie v zmluve o úvere vlastnoručne podpísal. Dňa 21.09.2011 zmluvné strany - žalobca so žalovaným uzatvorili dodatok k zmluve o úvere, kde žalobca výslovne vyhlásil, že poskytnuté finančné prostriedky vo výške 350,- eur použije na náklady spojené s dochádzaním za prácou. Súčasťou toho bol aj záväzok žalobcu, že poskytnuté finančné prostriedky použije výlučne na uvedený účel. Ako už bolo uvedené vyššie, podľa zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Dôležité teda je, na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel žalobca finančné prostriedky naozaj použil. Žalovaný v danom prípade pri poskytnutí úveru vychádzal z vyhlásenia žalobcu, že ide o úver poskytnutý na výkon zamestnania. Nakoľko žalobca nemienil použiť peňažné prostriedky na svoju súkromnú potrebu, nemožno ho považovať za spotrebiteľa. Navyše, vzájomný právny vzťah účastníkov konania je obchodnoprávny a uplatnenie právnych noriem s cieľom ochrany spotrebiteľa nie je vôbec na mieste. Žalobca so žalovaným uzatvoril dňa 21.09.2011 na samostatnom dokumente aj Rozhodcovskú zmluvu. V zmysle tejto rozhodcovskej zmluvy sa žalobca so žalovaným dohodli riešiť všetky spory vzniknuté z predmetnej zmluvy o úvere buď pred Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s. alebo pred príslušným všeobecným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde. Je zrejmé, že žalobca so žalovaným uzatvorili nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu. Táto rozhodcovská zmluva je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, pričom predstavuje samostatnú listinu (dokument), ktorý je osobitne podpísaný tak žalobcom ako aj žalovaným. Predmetná rozhodcovská zmluva je teda individuálne dojednaná a nie je súčasťou všeobecných podmienok zmluvy o úvere. Nie je teda prípustné súhlasiť s tvrdením žalobcu, podľa ktorého išlo o ultimatívnu požiadavku zo strany žalovaného. Nakoľko vzťah medzi žalobcom a žalovaným je založený zmluvou o úvere a jedná sa o výlučne vzťah obchodnoprávny, nie je možné opomenúť zásadu zmluvnej voľnosti, ktorá sa v obchodnoprávných vzťahoch uplatňuje v čo najširšej miere. Na jej základe majú zmluvné strany možnosť si vzájomné vzťahy upraviť dohodou tak ako to zodpovedá ich potrebám a záujmom. Žalovaný má na základe vyššie uvedeného za to, že žalobca v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy nemal k jej obsahu žiadne výhrady. Z rozhodcovskou zmluvou sa riadne oboznámil, jej ustanoveniam porozumel a túto skutočnosť na znak súhlasu potvrdil vlastnoručným podpisom. Žalobca zároveň vyhlásil, že bol pred uzavretím tejto zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy, k čomu pripojil svoj vlastnoručný podpis.

Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v rozhodnom čase tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v rozhodnom čase spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v rozhodnom čase § 2 a účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

Podľa ust. § 9 ods. 1,2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v rozhodnom čase Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver

pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (Ďalej len „zákon ZoOS“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. úroti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

Podľa § 80 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä

- a) o osobnom stave (o rozvoze, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho);
- b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva;
- c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 34 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa § 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka, prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejsť.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech

spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 34 OZ právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa ust. § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ust. § § 40 a OZ ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalovaný ako spoločnosť a žalobkyňa ako klient uzavreli dňa 21.09.2011 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalobkyni v sume 350 eur. Dlžník, žalovaná sa zaviazala zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 322,- eur t. j. celkom čiastku 672,- eur, ktorú sa zaviazala tento uhradiť v 12 tich mesačných splátkach splatných po 56- eur začínajúc dňom 24.10.2011 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Zmluva je datovaná dňom 21.09.2011 a je opatrená podpismi mandatára F.Č. ako aj podpisom žalovanej ako dlžníka. Peniaze mala prevziať toho istého dňa. Výška úrokovej sadzby a RPMN v zmluve uvedené neboli.

Z uvedeného vyplýva, že odplata za úver 322 eur je skoro 100 % výšky samotného úveru. Úverová zmluva ako zmluva o spotrebiteľských úveroch vôbec neobsahovala zákonom predpísané povinné náležitosti a to viaceré. Spôsob, akým si žalobca dohodol odplatu za úver je možné považovať za obchádzanie zákona, ktorý upravuje spotrebiteľské zmluvy a ich náležitosti. Zmluvné podmienky uvedené v zmluve je možné považovať za nekalé a neprijateľné. Tomuto faktu nasvedčujú a preukazujú ďalšie listiny predložené žalobkyňou a to zápisnice, čestné prehlásenia a iné nachádzajúce sa v spise na čl. 42 až 64.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009 Pannon GSM Zrt. proti B. X.É. L. bod 43, vnútroštátnemu súdu prislúcha posúdiť, či možno zmluvnú podmienku kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice (93/13/ES) ako nekalú. Podľa bodu 32 tohto rozhodnutia, je teda úlohou súdu, ktorý vo veci rozhoduje, zabezpečiť potrebný účinok ochrany, ktorú sledujú ustanovenia smernice. Úloha, ktorú v konkrétnej oblasti vnútroštátnemu súdu udeľuje právo Spoločenstva, preto nie je vymedzená len možnosťou vysloviť sa k prípadnej nekalej povahe zmluvnej podmienky, ale zahŕňa

taktiež povinnosť preskúmať ex officio túto otázku hneď potom, ako je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, vrátane, ak nastolil otázku o svojej vlastnej miestnej príslušnosti.

Zákon explicitne nekonfrontuje navzájom inštitút dobrých mravov a inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky Pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku, aj takto sa dajú definovať dobré mravy. Ak tomuto kritériu zmluvná podmienka nevyhovuje, prieči sa dobrým mravom.

Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa teda slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.

Súd preskúmal zmluvu o úvere, či je v súlade s podmienkami zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorú je nevyhnutné používať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv, podľa ktorej je v právomoci súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nekalá, čo znamená vytvoriť vhodné prostriedky na ochranu spotrebiteľa voči neprijateľným zmluvným podmienkam. Smernicu je potrebné aplikovať tiež vtedy, keď bola zmluva spísaná vopred a spotrebiteľ nemohol mať žiadny vplyv alebo dosah na obsah jej jednotlivých ustanovení.

Súd po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX je neplatná ako celok pretože obchádza zákon o spotrebiteľských úveroch. Úverová zmluva ako zmluva o spotrebiteľských úveroch vôbec neobsahovala zákonom predpísané povinné náležitosti a to viaceré, tak ako ich stanovuje § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch. Ide minimálne o úrokovú sadzbu a RPMN ako jedny z najdôležitejších Spôsob, akým si žalobca dohodol odplatu za úver je možné považovať za obchádzanie zákona, ktorý upravuje spotrebiteľské zmluvy a ich náležitosti a za zavádzanie spotrebiteľa v snahe dosiahnuť vyššie úroky a poplatky než aké pripúšťa zákon. Výška poplatku je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi pretože dosahuje skoro 100% výšky samotného úveru. Súd má za to, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem pretože potrebuje vedieť skutočnú výšku dlhu voči žalovanému, keďže úver ešte celý neuhradila. O podobných praktikách a konaní svedčia žalobkyňou predložené čestné prehlásenia písomnosti z iných obdobných konaní a rozhodnutia Slovenskej obchodnej inšpekcie.

Podľa názoru súdu požadovanie úhrady administratívneho poplatku vo výške 322 eur, ktorý žalovaný v 1/3 považuje za úrok a v 2/3 za náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy spolu s administratívou s tým spojenou pri úver 350 eur je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. V tejto súvislosti možno poukázať na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3.5.2010. Tento záver si osvojil aj Krajský súd v Prešove napr. v rozsudku sp. zn. 18Co 109/2011. To, že poplatok je v 1/3 za úrok v zmluve nie je uvedené. Spresnenie toho z čoho poplatok pozostáva je uvedené len vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú písané drobným písmom a nachádzajú sa na druhej strane zmluvy. Ide o predtlač a jednoznačne nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku.

Súd preto teda vyhodnotil celú odplatu za poskytnutý úver ako neprimeranú a neplatnú. Odplata - poplatok za úver je v danom prípade rozhodujúcim kvalifikačným kritériom úverovej zmluvy, pretože o tejto výšky poplatku sa odvíjajú mesačné splátky. Pokiaľ dohoda o poplatku teda odplate je neplatná, úverová zmluva stráca ako taká svojej opodstatnenie, preto je dôvodné podľa názoru súdu žalobe o neplatnosť celej úverovej zmluvy vyhovieť a to nie len v časti týkajúcej sa úrokov a poplatkov.

Čo sa týka jednotlivých námietok žalovaného tieto súd považoval za nedôvodné. Ohľadom rozhodcovského konania súd poukazuje, že v konaní nebolo preukázané, že by bol v predmetom vzťahu vydaný rozhodcovský rozsudok, preto sa týmto súd bližšie nezaoberal. Pre úplnosť súd poukazuje na to, že ak by aj bol vydaný rozhodcovský rozsudok tento by nebol záväzný. Z právneho hľadiska by bol ničotný neexistujúci. Súd v tomto smere poukazuje na to, že by rozhodcovská doložka dohodnutá medzi účastníkmi v deň podpisu zmluvy je neplatná. Nešlo o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, pretože bola žalovaným vopred pripravená na predloženie na podpis pri podpise úverovej zmluvy. Súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutie krajského súdu 6Co/1/2012 a na stanovisko spoločného kolégia Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.09.2010 ako aj na rozhodnutie Krajského súdu č. k. 5Co 219/2013.

Aj zmluvná podmienka, podľa ktorej má spotrebiteľ možnosť výberu medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto podmienky podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa a spotrebiteľ by sa mu musel podrobiť, predstavuje zmluvnú podmienku, ktorá nebola individuálne vyjednaná. Podľa súdu aj v takomto prípade ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Možnosť iniciovania sporu spotrebiteľom možno považovať skôr za teoretickú, ktorá nič nemení na tom, že pokiaľ dodávateľ si vyberie rozhodcovský súd, spotrebiteľ by sa mu musel podrobiť. Spotrebiteľ podpísal rozhodcovskú zmluvu, pretože inú možnosť nemal, pokiaľ chcel uzatvoriť úverovú zmluvu. Z rozhodcovskej zmluvy však nevyplýva, že by bol informovaný o rozdieloch medzi súdnym a rozhodcovským konaním, o rokovačom poriadku rozhodcovského súdu o príslušných poplatkoch a pod. V tejto súvislosti možno znovu poukázať na závery už citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 6Mcd0 9/2012. Navyše však je potrebné sa stotožniť aj s ďalším jeho záverom o tom, že princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) ustupuje dôležitejšiemu princípu a to ochrane spotrebiteľa. Je potrebné si uvedomiť, že z pohľadu spotrebiteľa je rovnocenné, či riešenie jeho sporov na rozhodcovskom konaní mu vnúti štandardná zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ má byť totiž chránený pred oboma.

Čo sa týka tvrdenia, že žalobca nie je spotrebiteľ, tieto tvrdenia sú tiež podľa súdu absolútne nedôvodné a zavádzajúce. V danej veci je zrejmé, čo vyplynulo z výpovede žalobkyne, že pri uzavretí zmluvy vystupovala ako spotrebiteľ pri zohľadnení tohto, na čo použila finančné prostriedky z úveru. Súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č. 6Co/84/2011. Doklady predložené žalovaným, a to dodatok k zmluve podpísaný neskôr, iniciovaný samotným žalovaným a podpísaný len za jedným cieľom v tomto smere nemôže nič meniť.

Na základe vyššie uvedeného, výsledkov vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd žalobe ako dôvodnej vyhovel. Keďže súd vyhovel žalobe a to prvému petitu a to celému ako dôvodnému, nebolo potrebné už potom rozhodovať o alternatívnom petite žalobkyne.

Podľa ust. § 151 ods. 3 OSP v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní, súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V danom prípade súd o trovách rozhodol podľa tohto ustanovenia, pretože nie je zatiaľ možné o trovách konania rozhodnúť, nakoľko súd odročil pojednávanie za účelom vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, kde súd musí prítomným účastníkom odovzdať hneď aj písomné vyhotovenie tohto rozsudku, pričom účastníci sú povinný vyčíslieť trovy konania do 3 dní od jeho vyhlásenia a preto rozhodol o trovách v zmysle ust. § 151 ods. 3 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.